Příušnice

Hlava jako brambora

Onemocnění vyvolává**virus**, který patří do čeledi paramyxovirů a je**podobný virům parachřipky**.Příušnice jsou **nakažlivé**a jako jiné infekční choroby **podléhají povinnému hlášení**. Vyskytují se běžně v průběhu celého roku, s vyšším výskytem v zimních a jarních měsících.

*„Virus je přítomen v dýchacích cestách a šíří se kapénkovou cestou a slinami. Tvrdí se, že je přítomen ve slinách už 5-7 dnů před objevením příznaků a přetrvává až 9 dnů od začátku nemoci,“*říká MUDr. Jana Táborská.

Nebezpečí v komplikacích

Po uplynutí inkubační doby, která trvá kolem 18 dnů s maximem až 25 dnů, dojde k**vzestupu teploty** a objeví se **zduření příušních žláz**. Teploty i zduření mohou přetrvávat i několik dnů, zpravidla 4 až 6, pak dojde k poklesu teploty a vzhled nemocného se zase normalizuje.

*„Šestý, sedmý den se mohou objevit komplikace příušnic. Projevují se tím, že znovu dochází k vzestupu teploty, děti mají bolesti hlavy a břicha, začnou zvracet. Může dojít k projevům meningitidy, takže vcelku známou a relativně častou komplikací příušnic je zánět mozkových blan. Další komplikací bývá zánět slinivky břišní, kdy děti zvrací a bolí je bříško. Konečně u chlapců je to také zánět varlete a nadvarlete. Je nebezpečný tím, že ve svém důsledku, pokud se neléčí, může vést až k tlakovému poškození a sníženému prokrvení varlete a výjimečně ke sterilitě,“*varuje lékařka. Zdůrazňuje, že **v případě komplikací je nezbytná hospitalizace malého maroda**

.

Těžší průběh a výskyt komplikací bývá častější u dospělých než u dětí. Všechny komplikace se ale ve většině případů podaří vyléčit bez trvalých následků. Pokud se nakazí těhotná žena v průběhu 1. trimestru, může dojít k samovolnému potratu.

Včeličky jsou dvě

Proti příušnicím se očkuje, a to současně s vakcínou proti spalničkám a zarděnkám. První dávku očkovací látky dětí dostávají ve věku 15 měsíců, druhou dávku za 6 měsíců a později.

„Přes toto očkování se v posledních letech objevil vzestup případů příušnic jako onemocnění i u dříve očkovaných dětí. Takže se předpokládá, že se pravděpodobně v budoucnu bude proti příušnicím přeočkovávat ještě ve školním věku.“

Průběh „druhého ataku“ však nebývá tak úporný jako v případě, kdy by dítě vůbec očkované nebylo. Pokud se komplikace vůbec vyskytnou, jsou lehké. Léčení běžného průběhu onemocnění příušnic žádné zvláštní postupy nevyžaduje.

„Dětem podáváme antipyretika, čili léky proti teplotě. Preferuji dětský brufen, protože má protizánětlivé účinky. Tvrdí se, že není nutné obalovat zduřelé slinné žlázy, ale někdy může suché teplo malým pacinetům ulevit. Děti mají při příušnicích pocit sucha v ústech, je proto vhodné dohlédnout na to, aby přijímaly dostatek tekutin. A protože špatně polykají, doporučuje se přechodně podávat kašovitou stravu. Samozřejmě by měly zůstat v klidu. Komplikace již patří na nemocniční lůžko,“ uzavírá MUDr. Jana Táborská.